

INTERMARRIED WOMEN CAUSE SUFFERS GRAVE SETBACK

Goolrokh Mahipal Gupta or Neha Mahipal Gupta or Goolrokh Adi Contractor has lost her battle in the Gujarat High Court. However, the cause of intermarried Parsi ladies has lost the war. Not only all the rights gained, after Roxanne Shah's accidental death, have been lost but an undisputed legal position (even by the diehard orthodox) has been reversed. The orthodox can beat drums of victory and the reformists better rush to the Supreme Court to try and reverse this unbelievable judgement.

Goolrokh filed a writ in the Gujarat High Court apprehending that she will not be allowed, by the Valsad Parsi Anjuman trustees, from attending the Agiyari or participating in the death ceremonies of her aged parents. The trustees replied that they would be justified in doing so, as Goolrokh had, upon marriage to a Hindu and by changing her name to Neha, abandoned her Zoroastrian faith and accepted the Hindu religion. This was vigorously denied by Goolrokh who continued to profess only the Zoroastrian faith. The writ was heard by a three judge bench, at great length.

Here is the verbatim extract from the majority judgement (of Patel, J. and Chhaya, J.).

"A born Parsi woman by contracting civil marriage with a non-Parsi under the Special Marriage Act would cease to be Parsi and she would be deemed and presumed to have acquired the religious status of her husband unless declaration is made by the competent court for continuation of her status of Parsi Zoroastrian after her marriage. After the declaration is made by the competent court after undertaking full fledge fact finding inquiry on the aspects as to whether after marriage, she has totally abjured Hinduism, the community to which her husband belongs and she has continued to remain as Parsi Zoroastrian.'

Until this judgement, almost none disputed the

proposition that a Parsi woman marrying a non-Parsi, under the Special Marriage Act (civil marriage), in the absence of evidence to the contrary, continued to be a Parsi Zoroastrian. Such a marriage is not an act of apostasy or change of religion. Of course, if a Parsi woman married a non-Parsi in a religious ceremony, and changed her name and did other acts, she may have had then to rebut the presumption that after marriage, she had adopted her husband's faith.

The Court did not go into the question whether the trustees of the Valsad Parsi Anjuman were justified in refusing Goolrokh her rights of being a natural Parsi. The judgement went on to suggest that a writ may lie to enforce implementation of a fundamental right even against non- State (private) persons like the Valsad trustees. This is the only issue which may be favourable for the reformist cause, to some extent, as a writ is a much faster remedy than a suit.

The third judge, Justice Akil Kureshi, however, dissented from the majority judgement and held that: "In other words a woman who is born Parsi Zoroastrian does not cease to be merely by virtue

with a man belonging to another religion." He also opined that the trustees not being 'State',

of solemnizing the marriage under the Act of 1954

On the rights of the trustees to bar Goolrokh from religious ceremonies, all three judges seems to have

intermarried ladies, has no option but to approach the Supreme Court of India. Unless this judgement is reversed, if trustees of our Agiyaris start prohibiting intermarried ladies from entry, do not be surprised. Dispassionately speaking, and wearing our legal hat, we do respectfully submit that the majority judgement has erred in its core ratio and the dissenting judgement is more likely to be upheld by the Apex Court. However, if this judgement stands, this is the single largest blow to the ladies' cause, and reform

in general.

There is no remedy to reverse the biological

With the Parsees having long gone beyond the point of no return towards biologically increasing their numbers, unless each couple begets 4 or more children - which does not seem practical, the immediate initiative should be to contain the falling

Only three extremely modest possibilities appear to be available:

To combat the low birth rate, a pioneering initiative was taken in January 2004 at Mumbai by the Bombay Parsi Punchayet of extending financial support towards fertility treatment for young couples who could not conceive. This initiative had yielded encouraging results. As per a recent report (February 2012) in the community media it was mentioned that since the project was introduced in April 2004, clinically assisted pregnancy has occurred in 222 of the couples treated.

The logical step would therefore be for local leadership in all cities wherever there is a fair sprinkling of youth to introduce fertility treatment for young couples.

educational institutions in spite of obtaining high percentages in their examinations prefer to study overseas for which they have to avail of loans. After completion of studies students prefer to stay on overseas to pay off the loans they have taken. This leads to the cascading effect of a young qualified youth holding a good job not keen to return to India after completion of their studies. This also adds to brain drain from the country.

Focus on improving the lifestyle of the elders (shelter, food and clothing) which would act as reassurance to the youth that a support mechanism exists to make the evening of their lives comfortable, thereby motivating them to concentrate not only on career opportunities but

Shelter, food and clothing for those in need can and should be achieved by harnessing the vast resources existing within the community, known for its philanthropy through Trusts, individuals and companies.

In addition to the above, concerted efforts should be undertaken at community level creating awareness about the seriousness of the situations that are leading Parsees towards extinction. The Parsee media should regularly highlight this in a

insulated themselves into a very closely knit, inwardly focussed community as far as marriages are

The Parsee clergy in India propounds that one numbers at their present levels even more daunting.

(To be concluded)

કળિયુગનો દાનવઃ ઓટિઝમ (પહેલા પાનાનું ચાલુ)

યાદ પણ આવતી નથી,' એવો મત તેમણે વ્યક્ત કર્યો હતો. મોટે ભાગે ગર્ભાવસ્થા દરિમયાન જ શિશુના મસ્તકમાં સિરોટોનિન અને ન્યુરો ટ્રાન્સમીટરમાં ફેરફાર થતાં ઓટિઝમની સમસ્યા નિર્માણ થાય છે. આજકોલ તો મહિલા ગર્ભવતી હોય ત્યારેય એની તાણને કોઈ સીમાડા નડતા નથી. સ્ટ્રેસને કારણે ટેસ્ટોસ્ટેરોન લેવલમાં વધ-ઘટ થાય છે. જેને કારણે બાળક ઓટિઝમ સાથે જન્મે એવી પૂરતી શક્યતાઓ રહેલી છે. આ જ સમીકરણ જો માતા આલ્કોહોલિક, સ્મોકર હોય અથવા જંતુનાશકો છંટાયેલાં ફળ-શાકભાજીનું સેવન કરતી હોય તો પણ લાગુ પડે છે. અફકોર્સ, પ્રદૂષણ પણ એમાં મહત્ત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. મોડેથી લગ્ન કરવાના ટ્રેન્ડને કારણે કેલિફોર્નિયામાં છેલ્લા એક દશકામાં ઓટિઝમના ૪.૬ ટકા કેસ વધી ગયા છે. આટલાં કારણો ઓછાં હોય તેમ જિનેટિક ફેક્ટરને કારણે આ બીમારી પરંપરા જાળવી રાખે એવી શક્યતાઓ રહેલી છે.

'ઓટિસ્ટિક બાળક સાજું ન થઈ શકે એવું હું તો નહીં કહું. મારી ૨૮ વર્ષની કરિયરમાં મેં ઘણાંય ઓટિસ્ટિક બાળકોમાં હોમિયોપથીની સારવારને કારણે હકારાત્મક ફેરફાર જોયા છે. તેમ છતાંય આપણે ત્યાં હજી આ બાબતે જાગૃતિ જ જોવા મળતી નથી. શહેરી વિસ્તારોને બાદ કરીએ તો લોકો ઓટિસ્ટિક બાળકોને પણ માનસિક રોગીમાં ખપાવી દેતા હોય છે. જો બાળકના સ્વાસ્થ્ય માટે ગંભીર હોઈએ તો એ છ મહિનાનું હોય ત્યારથી જ અંદાજો આવી શકે. જો બાળકને અઢીથી પાંચ વર્ષનું હોય ત્યારે હોમિયોપથી શરૂ કરવામાં આવે તો ૮૦ ટકા અને પાંચથી ૧૦ વર્ષનું હોય ત્યારે સારવાર શરૂ કરવામાં આવે તો ૭૦ ટકા પરિણામ મેળવી શકાય છે,' એવું હોમિયોપેથ ડૉ. રોમા અંતાણીએ 'મુંબઈ સમાચાર' સાથેની વાતચીતમાં જણાવ્યું હતું.

ઓટિસ્ટિક બાળકોમાં ભગવાને અનેક ખામીઓ સાથે ક્યારેક એકાદ ખૂબીનું વરદાન પણ આપ્યું હોય છે. તેઓ પોતાની જ દુનિયામાં મસ્ત રહેતાં હોવાથી શ્રેષ્ઠ પરિણામ મેળવી શકે છે. વિશ્વવિખ્યાત સિટીસ્કેપ આર્ટિસ્ટ સ્ટીફન વિલ્શિર, પોકેમેનનો ક્રિએટર સતોશી ટજીરી, બેસ્ટ સેલિંગ ઓથર પુરવાર થયેલી ડોના વિલિયમ્સ વગેરે અનેક હસ્તીઓ ઓટિસ્ટિક છે, છતાંય પોતાના ક્ષેત્રની નિષ્ણાત છે. ભારતમાં તો આજેય જો દોઢ-બે વર્ષનું બાળક બોલતું ન હોય તો જાત-જાતની બાધાઓ-માનતાઓ માનવામાં આવે છે, પરંતુ હકીકતમાં તો એ ઓટિઝમની જ એક નિશાની છે. સરકારે પણ આ દિશામાં જાગૃતિ નિર્માણ કરવા યોગ્ય પગલાં લેવાં જોઈએ. જોકે સરકાર પર જવાબદારી નાખીને હાથ ઊંચા કરી દેવાથી કશું નહીં વળે, આપણા ભોગે આગામી પેઢીને જો તકલીફમાંથી પસાર થવું પડતું હોય તો 'આજ'ને સુધારવી પડશે. આજની લાઈફસ્ટાઈલ આપણને તો ડાયાબિટીસ, બ્લડપ્રેશર, ડિપ્રેશન, કેન્સર વગેરે બીમારીઓની ભેટ આપે છે, પરંતુ આ બધાના સરવાળે જો આગામી પેઢીને જિંદગીભર 'ઓટિઝમ'માંથી પસાર થવું પડતું હોય તો સમય વર્તે સાવધાન!

ઓપિનિયન (પહેલા પાનાનું ચાલુ)

(ડિફ્રેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન)ને ફાળવાતાં નાણાં માટે ભારે અસંતોષ જ પ્રવર્તે છે. એવો ગણગણાટ પણ થતો રહે છે કે ડીઆરડીઓને ઓછાં નાણાં ફાળવવામાં આવતાં હોવાને કારણે જ આપણે વિદેશી મિત્રો પાસે લશ્કરી શસ્ત્ર-સરંજામ માટે આધાર રાખવો પડતો હોય છે, પરંતુ, આ વાત તદન ખોટી જ નહીં બેબુનિયાદ પણ છે. ડીઆરડીઓની શાખ એવી છે કે અન્નપૂર્ણા રાંધે તો ખરી પણ વર, પરિવાર ઘર બહાર સિધાવે પછી જ. થોડા સમય પૂર્વે જ ૧૩ ટન વજન ધરાવતાં લાઈટ કોમ્બેટ ઍરક્રાફ્ટ સેવામાં સામેલ કરાયાં. પહેલા ફેઝમાં ૨૦૦ની જરૂરિયાત સામે ડિલિવર કરી શકાયાં માત્ર ૪૦ જેટલાં વિમાનો લશ્કરને. હવે પાંચ વર્ષના ગાળામાં બેંગલોરની હલ (હિંદુસ્તાન ઍરોનોટિક્સ લિમિટેડ)એ બાકીનાં ૧૬૦ વિમાનોની આપૂર્તિ કરશે જ્યારે લશ્કરની જરૂરિયાત બમણી થઈ ગઈ હશે. બાકી હોય તેમ ૧૯૬૧માં ભારતે બનાવેલાં માર્ત અને અજિત. ૧૪ વર્ષમાં ગ્રાઉન્ડ થઈ ગયેલાં આ વિમાનોમાં રહેલી ખામીએ હોનહાર પાઇલોટના જીવ લીધા છે. એવી જ વાત વિમાનો માટેના એન્જિનની પણ છે. ભારતને એક લડાકુ વિમાન 'તેજસ' વિકસાવતાં પૂરાં ૨૭ વર્ષ લાગ્યાં અને હા, તેજસનું એન્જિન અને ૨ડા૨ સિસ્ટમ તો ભારતીય વિજ્ઞાનીઓ ન જ બનાવી શક્યા. તેના એન્જિન 'કાવેરી'નું હજી ટેસ્ટિંગ ચાલુ જ છે.

એવો જ ઘાટ થયો અર્જુન ટેંક માટે. ૧૯૯૬માં સરકારે ૧૨૪ અર્જુન ટેંક લશ્કરમાં સામેલ કરવી હતી જે વર્ષો પછી થઈ તો ખરી પણ આર્મીના જવાનને જામી જ નહીં. અર્જુન એક સબ-સ્ટાન્ડર્ડ, મિડિયોકર ઉત્પાદન લેખાતી રહી. તેમાં વળી ૫૦ ટકા ભાગ ઉપકરણો તો આયાતી હતાં. છેલ્લે લશ્કરી કટોકટીને પહોંચવા રશિયા પાસે ટી-૯૦ એસ ખરીદવી પડી હતી.

આજે આપણી રશિયા પાસે ખરીદેલી, ડીઆરડીઓએ જાતે બનાવેલી આ ટેન્કના કાફલાએ જવાબ આપી દીધો છે. કારણ કે ૨૦ ટકા ટેન્કોમાં જ નાઈટવિઝનની સુવિધા છે. જેની સામે પાકિસ્તાન પાસે રાત્રે હલ્લાબોલ કરી શકે તેવી રાત્રે દેખતી રણગાડીઓ છે. એમ મનાય છે કે વિશ્વના ટોચના શસ્ત્ર ખરીદનાર દેશોમાં ભારતનું સ્થાન ટોચ પર છે.

આ વર્ષે પણ ફ્રાંસ પાસેથી ૧૨૬ રાફેલ મિડિયમ મલ્ટિરોલ કોમ્બેટ ઍરક્રાફ્ટથી લઈ ઍર ફોર્સ માટે બેઝિક ઍર ટ્રેનર ખરીદવાની તૈયારીઓ થઈ રહી છે. ઍર ફોર્સ માટે ૧૦ સી-૧૭ ટ્રાન્સપોર્ટ પ્લેન, ૫૧ મિરાજ-૨૦૦૦ કોમ્બેટ જેટના કરાર પણ થઈ ચૂક્યા છે. પણ ક્યારે? તેની પર પ્રકાશ પાડવા અસમર્થ છે.

વાત ભારે વસમી લાગે પણ સત્ય છે, સેનાની કોઈ પણ શાખા હોય આર્મી, નેવી કે ઍર ફોર્સ, પરંતુ બાવાઆદમના જમાનાનાં સરંજામ જવાનોના ભોગ લેતાં જાય છે. આપણું ઍર ફોર્સ ચાલે છે માત્ર ને માત્ર પાઇલટની બુલંદ હિંમત પર, કારણ કે ૪૦-૫૦ વર્ષ પૂર્વે ખરીદાયેલાં મિગ-૨૧માં લંગભગ અડધોઅડધ વિમાનો બુઢ્ઢાં થઈ ગયાં છે.

છેલ્લાં થોડાં વર્ષમાં મિગ તૂટી પડવાના સમાચાર એક ફકરાની આઈટમ બનીને ભલે રહી જતા હોય, પણ આપણે અત્યાર સુધીમાં ૨૦૦ હોનહાર પાઇલટ ગુમાવ્યા છે. મિગ-૨૭ની હાલત કંઈ બહુ સારી નથી. પણ, પાઇલટ પોતાની મસ્તીમાં ઉડાડે રાખે છે. ભારતીય સેના પાસે જે ચેતક અને ચિતા હેલિકોપ્ટર છે તે તો ઉપર ફરતા પંખાને લીધે 'ચાલે છે' તેવો ભ્રમ ઊભો કરે છે. ૫૦ વર્ષ પુરાણાં આ હેલિકોપ્ટરો પણ સાવ ખખડી ગયેલાં છે. મિસાઈલ પણ ફ્રાયર થશે કે કેમ તેમ શંકા થાય છે. એટલે કે એક લીટીમાં કહેવું હોય તો વૉર મ્યુઝિયમમાં જોવા મળે તે શસ્ત્ર-સરંજામથી ભારતીય સેનાએ યુદ્ધ લડવાની તૈયારી રાખવી પડે છે. સૌથી રસપ્રદ પાસું છે ભારતની ખરીદશક્તિ. જગતમાં હથિયાર ખરીદતા બળિયા તરીકે ભારત પંકાય છે. દર વર્ષે રૂ. ૫૦,૦૦૦ કરોડનો સરંજામ તો ખરીદાય જ છે, પરંતુ લશ્કરને જેની તાતી જરૂર હોય તેવા નાઈટવિઝનથી માંડી રડાર કે વિમાન કંઈ જ મળતું નથી.

એવું કેમ? આવો પ્રશ્ન થવો સ્વાભાવિક છે.

પણ ભારતીય લોકશાહીમાં આ પ્રશ્ન પૂછનારને ગદ્ધાર લેખાવાય છે. જેમ આર્મી ચીફ્રને વાસ્તવિકતા સામે આંગળી ચીંધવા માટે પદભ્રષ્ટ કરવાની માગ એક જનતા દળ (યુ)ના સાંસદે કરી તેમ જ. એટલે કે દેશવાસીઓએ ગાંધીના ત્રણ વાંદરાની જેમ બેઠા રહેવું જોઈએ? હા, ન જોવામાં, ન સાંભળવામાં અને ન બોલવામાં જ ખરેખરી દેશભક્તિ છે તેમ આપણા રાજકારણીઓ માનતા હોય એવું લાગે છે. 🔳 છેલ્લે છેલ્લે...

> સ્માર્ટ હોવું એટલે જોયું ન જોયું કરી દેવું. ડાહ્યા હોવું એટલે જાણ્યા છતાં અજાણ્યા બની રહેવું.

Decline of the Parsee Community in India; **Dinshaw Kaiki Tamboly**

The Parsees, a proud community, having impressive resources, is perhaps one of the smallest communities in India if not the smallest. As per the 2001 Census of India the number of Parsees in India had been computed at 69,601 only, which is undoubtedly a drop in the ocean of India as a whole.

The birth of the 7,000,000,000th (seven billionth) child on our planet on 31st October 2011 and thinking of this number vis-à-vis the number of Parsees in India (69,601 as per the 2001 census) and all over the world (estimated to be around 120,000) was the motivation of this treatise.

Out of the 7 billion inhabitants on the planet, 1.2 billion are known to live in India.

Whilst the community-wise census figures as per 2011 Census of India are yet to be released, the trend suggests that amongst Parsees there will be decline of at-least 10% every decade.

On the basis of world population (7,000,000,000), Parsees residing all over the world (120,000) account for 0.0017% of the world

On the basis of the population of India (1,200,000,000), Parsees residing there (69,601) account for 0.0058% of the population of India.

Whilst the number of Parsees is indeed insignificant, their contribution to the development of India has been substantial. Paradoxically, the successes achieved by our community appear to be threatening our very survival. The story of Parsees today is that of a people driving themselves to extinction. Whilst a section of the community is in denial mode about this dilemma, the steep decline of around 10% or more in subsequent decades is catastrophic and can only lead to near disappearance.

The community numbers as per the 2011 census when released will tell its own story. The most serious problem that our community is beset with is the problem of falling numbers which needs to be

earnestly addressed and corrective action taken. Based on a 10% decrease every decade, the Parsee race in India will come down to 41,099 by 2050 and 24,268 by 2100.

If one calculates the depletion @ 12% per decade, the figures can be 36,730 by 2050 and 19,382 by 2100.

The decimation of numbers will in all probability accelerate in the years to come as the 2001 census has identified 24.1% of Parsees to be above 65 years of age.

Factors contributing to falling numbers:

- Deaths outnumber births.
- The community has an unusually large number of men & women who prefer to remain single. The community also has unusually high instances of late marriages. Even in couples who are economically well placed one finds the desire to restrict the number of children to one or maximum two.

Being a highly literate (nearly 100%) community, the focus of young women & men is to opt for higher education levels, preferring late marriages, couples choosing to earn double incomes (both spouses working) rather than starting families.

The priorities of the youth are:

- Keen to get higher education.
- > Establish their careers and be well settled in life before even thinking of matrimony leading to either a late marriage or remaining single.

Further:

- > Those who marry tend to have fewer children. (For a community that is minuscule to begin with, even a few hundred youth choosing not to have children or restricting the size of their families makes a big impact on the future demographic trend of the community).
- Perhaps, on account of the predominant inbreeding within the community over the last few centuries, or for whatever other reason, the rate of infertility is exceptionally high. This coupled with late marriages as mentioned (in 2) above has contributed towards minimal births in the community.
- Migration by youth the academically inclined and talented youth of the community opt to

- enrol in overseas universities for higher education mainly due to their being unable to procure admission on merit in Indian universities, due to the seat reservation policies. This also contributes towards a brain drain from the country and accounts for a shift in numbers to
- outside India. Housing and migration into Mumbai are two
- interlinked issues. Mumbai is undoubtedly the city of dreams that provides opportunities to all those who reside in it. For Parsees residing in Mumbai, the benefit is double. In addition to opportunities that the metropolis provides, the benevolence of a plethora of Trusts & philanthropists make available multifarious benefits towards their

No community in Mumbai provides decent subsidised housing facilities to their members

- on the scale that Parsees enjoy. In spite of the massive housing facilities made available by various Trusts, the pressures to create additional housing infrastructure results in long waiting lists of applicants, adding to the malaise of late marriages and consequently
- fewer births. Mumbai has various institutions of learning in all known disciplines. Parsee youth residing in smaller cities and towns, prefer to pursue education at Mumbai, after which they are reluctant to move back to their origins, thereby creating pressures on subsidised community housing provided by various community Trusts. This results in many of the youth not being able to find suitable accommodation whereby they are unable to plan for marriage and raise
- Many Parsees residing outside Mumbai, especially from Gujarat, migrate to Mumbai seeking better job opportunities and subsidised community housing. Inability to quickly procure subsidised community housing, they are unable to provide their children with an adequate life style resulting in their adolescent children not being able to plan for their future (marriage /

[Between 1901 and 2001 (100 years), whilst there was a depletion of 25,309 in the all India number of Parsees, there was actually a marginal increase of 326 in the number of Parsees residing in Mumbai. This should serve

to establish the ongoing influx into Mumbai]. Parsees were perhaps the first amongst Indian communities to introduce education and empowerment amongst their women and showcase them as their most distinctive

[It is ironical that there should be a gender bias by way of ecclesiastical decree whereby children of Parsee women married to men of other communities are not accepted within the

community fold]. Strangely, in an era of 'equal opportunities' there is no such decree on men who marry outside the community or on their children.

Are there any possible remedies?

There are no problems that do not have solutions. However, what is very important is for the Parsee community to demonstrate that it has realised that the community is on its way to near extinction and are serious about taking corrective action. In all likelihood, whilst many within the community are aware of the crisis situation, the regrettable part is that no individual or institution has shown the inclination to dispassionately address such a critical issue.

If any race wishes to survive, it is necessary that it must first display that it has the will to do

It is considered to be a national calamity if 12% of the population of any country is more than 60 years of age. Japan has 10% of those over 60 years of age, whilst Canada has 12% in this category. Both these countries have undertaken measures to increase their populace.

Whilst India has less than 5% of the population over 60 years, the Parsee community, an integral part of India, has 24.1% of their members over 65 years of age, probably the highest ratio anywhere in the world. Unfortunately, the Parsee community

a writ was not maintainable. agreed that such disputed questions of fact cannot be decided in a writ proceeding. Goolrokh, in the interests of all her fellow

has not taken serious heed of this startling reality nor undertaken any corrective measures.

process of aging. Parsees are known to have higher longevity than other communities in India, (24.1% of Parsees being above 65 years of age); however, when this generation of 'elders' born in the 1930's, 1940's and 1950's pass on, the intensity of our depleting numbers will be even more rapid.

numbers and stabilise them at the present levels.

This too may prove to be a tall order, for even to achieve the task of stabilising numbers at present level, the options available within the present framework of the community's social structure and religious acceptability are extremely limited.

Parsee youth who do not get admissions to

The Parsi Member of the Minorities Commission should be requested to pursue this with the Government and request that it should be made mandatory to provide between 3% to 5% seat reservations for Parsee students in educational institutions established by Parsees, but where the administration of the institution is no longer in their hands.

also on starting families.

responsible way.

The Parsees of India, have over the years,

must be born into the faith (preferably of both Parsee parents) to be considered and accepted as Parsees. Such an ecclesiastical decree aimed at preserving the 'purity' of the race, coupled with the demographic mix indeed makes the enterprise of stabilising the